

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.001.09.2021

Pan
Marek Kuźniewicz
Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy
w Gliwicach
Pl. Inwalidów Wojennych 12
44-100 Gliwice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/001 Wykonanie budżetu państwa w 2020 r. – wykorzystanie dotacji celowej z Funduszu Pracy na wypłatę uprawnionym podmiotom wsparcia z tytułu pokrycia kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach ¹ , Pl. Inwalidów Wojennych 12, 44-100 Gliwice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Kuźniewicz, Dyrektor PUP, od 1 stycznia 1999 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Monika Bukowiec, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/12/2021 z 18 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 1)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania przez Urząd dotacji celowej z Funduszu Pracy na wypłatę wsparcia, o którym mowa w art. 15zzc – art. 15zzda ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ³ .
Zakres kontroli	Kontrolą objęto działania Urzędu związane z udzielaniem i umarzaniem bezzwrotnych pożyczek na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorców i działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowych lub podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego ⁴ oraz działania związane z udzielaniem dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez samozatrudnionych. Podstawą sformułowania oceny były ustalenia kontrolne dotyczące przyznania i rozliczenia środków ww. dotacji. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.</i>

¹ Dalej: Urząd lub PUP.

² Dz.U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

³ Dz.U. poz. 1842, ze zm., dalej: ustawa o COVID-19.

⁴ Tj. podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz.1057, ze zm.).

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Urząd dotacji celowej z Funduszu Pracy na wypłatę wsparcia, o którym mowa w art. 15zzc – art. 15zzda ustawy o COVID-19.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Środki dotacji celowej z Funduszu Pracy wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. W Urzędzie zapewniono prawidłową weryfikację uprawnień wnioskodawców do skorzystania z wsparcia oraz uprawnień do umorzenia pożyczki.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Pożyczka bezzwrotna na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy

Opis stanu
faktycznego

W 2020 r. na udzielenie pożyczek bezzwrotnych na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy (art. 15zzd ustawy o COVID-19) PUP otrzymał ze środków Funduszu Pracy 66 945,0 tys. zł, z czego na dzień 31 grudnia 2020 r. wypłacił 66 934,4 tys. zł (99,98%). Wypłacono 100,0% kwot objętych umowami pożyczki zawartymi w 2020 r. i na koniec roku nie wystąpiły zobowiązania z tego tytułu. Było to związane z wyznaczeniem terminu na składanie wniosków o pożyczkę (wnioski te mogły być składane do 20 grudnia 2020 r.).

(akta kontroli str. 12, 15, 21-22)

W 2020 r. do PUP wpłynęło 14 093 wniosków o pożyczkę, z tego 8321 w formie elektronicznej i 5772 – w formie papierowej (zapewniono możliwość składania wniosków w siedzibie Urzędu do skrzynki podawczej usytuowanej przy drzwiach wejściowych). Do końca roku rozpatrzono wszystkie wnioski, z tego 670 (4,8%) negatywnie oraz 13 423 (95,2%) pozytywnie i z wnioskodawcami zawarto umowy pożyczki.

(akta kontroli str. 6, 12)

Do PUP nie wpłynęły skargi na opóźnienia w rozpatrywaniu wniosków o pożyczkę, ani na opóźnienia w przekazaniu środków.

(akta kontroli str. 147)

W celu sprawdzenia spełnienia przez pożyczkobiorców warunku umorzenia pożyczki określonego w art. 15 zzzd ust. 7 ustawy o COVID-19, tj. prowadzenia działalności gospodarczej przez okres trzech miesięcy od dnia udzielenia pożyczki, w Urzędzie wykorzystywano funkcję „weryfikacja wniosków do umorzeń” dostępną w systemie informatycznym dla publicznych służb zatrudnienia SyriuszStd⁶. W przypadku wyniku weryfikacji „do wyjaśnień” lub „do zwrotu”, sprawdzano dane dostępne w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej⁷, Krajowym Rejestrze Sądowym⁸ i bazie internetowej REGON prowadzonej przez Główny Urząd Statystyczny.

(akta kontroli str. 13, 23, 28-31)

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: system informatyczny Syriusz.

⁷ Dalej: CEIDG.

⁸ Dalej: KRS.

Do 31 grudnia 2020 r. zweryfikowano spełnienie warunku umorzenia pożyczki w 13 291 przypadkach (99,2% umów pożyczki zawartych do końca sierpnia 2020 r.), w tym w 13 277 (99,0%) – pożyczki umorzono. W 14 przypadkach (0,1%) stwierdzono, że nie został spełniony ten warunek. W czterech przypadkach pożyczkobiorcy zwrócili pożyczkę w terminie 14 dni od uzyskania informacji z PUP o obowiązku zwrotu. W 10 przypadkach do pożyczkobiorców skierowano wezwania do zapłaty wraz z harmonogramami spłaty pożyczki, z tego w pięciu przypadkach nastąpiło to do 30 dni, a w pozostałych pięciu – od 31 do 56 dni po przeprowadzeniu weryfikacji spełnienia warunku umorzenia pożyczki. Przekazanie harmonogramów spłaty w okresie dłuższym niż 30 dni było związane z trwającym procesem informowania pożyczkobiorców (telefonicznie lub mailowo) o konieczności zwrotu pożyczki, ustalaniem stanowiska pożyczkobiorców w tej sprawie i oczekiwaniem na podjęcie przez nich stosownych działań. Wystąpiły bowiem przypadki, że pożyczkobiorcy spłacili całą kwotę pożyczki bez konieczności jej rozkładania na raty, jak również, że omyłkowo zawiesili działalność gospodarczą o jeden dzień za wcześnie, co powodowało niespełnienie warunku do umorzenia pożyczki (w związku z informacją otrzymaną z Urzędu korygowali omyłkę w CEIDG).

W siedmiu przypadkach, w których nie dokonano w terminie spłaty pierwszej raty pożyczki, Urząd skontaktował się z pożyczkobiorcami, w celu wyjaśnienia przyczyn oraz ustalił dodatkowy termin spłaty wraz z kwotą odsetek z tytułu opóźnienia. Nieuregulowanie w terminie dwóch kolejnych rat pożyczki spowodowało, w powyższych przypadkach, wypowiedzenie przez PUP umów pożyczki i postawienie całej kwoty udzielonych pożyczek (łącznie 35,0 tys. zł) w stan wymagalności, w ciągu 30 dni od wypowiedzenia umowy (pisma w tej sprawie wysłano do pożyczkobiorców w okresie od 28 grudnia 2020 r. do 10 lutego 2021 r.).

(akta kontroli str. 13-14, 36-39, 286-330, 338-342)

Na dzień 31 grudnia 2020 r. należności z tytułu udzielonych pożyczek wyniosły 585,2 tys. zł, w tym zaległości – 46,7 tys. zł, a środki wpłacone z tytułu pożyczek podlegających zwrotowi – 38,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 13, 33-35)

W wyniku badania próby 10 (1,5%) wniosków o pożyczkę na łączną kwotę 50,0 tys. zł rozpatrzonych negatywnie⁹ ustalono, że:

- rozpatrzenie pięciu wniosków trwało od pięciu do 11 dni, a pozostałych pięciu – od 33 do 35 dni;
- w każdym przypadku wnioskodawca został niezwłocznie powiadomiony o negatywnym rozpatrzeniu wniosku;
- we wszystkich przypadkach negatywne rozpatrzenie wniosku było uzasadnione, gdyż wystąpiły takie okoliczności jak złożenie wniosku przez podmiot nieuprawniony lub zawieszenie działalności gospodarczej (na dzień złożenia wniosku).

(akta kontroli str. 346)

W wyniku badania próby 40 (0,3%) wniosków o pożyczkę rozpatrzonych pozytywnie¹⁰, w tym 20 w formie papierowej, na łączną kwotę 199,5 tys. zł (0,3%

⁹ W sposób celowy wybrano po pięć wniosków z kwietnia i maja 2020 r., tj. miesięcy, w których wpłynęła największa liczba wniosków.

¹⁰ W sposób celowy wybrano po 20 wniosków z kwietnia i maja 2020 r., tj. miesięcy, w których wpłynęła największa liczba wniosków.

środków wypłaconych w 2020 r. z tytułu pożyczek udzielonych w 2020 r. na podstawie art. 15zzd ustawy o COVID-19), ustalono, że:

złożenie wniosków w formie papierowej wynikało z decyzji wnioskodawców (nie stwierdzono zaistnienia po stronie PUP okoliczności, które uniemożliwiłyby w badanych przypadkach złożenie wniosku w formie elektronicznej);

- czas rozpatrywania wniosków w 23 przypadkach był krótszy niż 30 dni i wyniósł od czterech do 29 dni, a w 17 przypadkach był dłuższy i wyniósł od 32 do 40 dni;
- spełnienie kryteriów określonych w art. 15zzd ust. 1 ustawy o COVID-19 (posiadanie statusu mikroprzedsiębiorcy, prowadzenie działalności przed 1 kwietnia 2020 r.) weryfikowano za pomocą rejestrów CEIDG, KRS i REGON oraz w oparciu o oświadczenie złożone przez wnioskodawcę. Przeprowadzenie weryfikacji danego wniosku w systemie informatycznym Syriusz zostało potwierdzone identyfikatorem pracownika, który wykonał to zadanie;
- we wszystkich przypadkach wypłata pożyczki nastąpiła w dniu zawarcia umowy;
- wszystkie wnioski zostały zweryfikowane pod względem spełnienia przez pożyczkobiorcę warunku umorzenia pożyczki, określonego w art. 15 zzd ust. 7 ustawy o COVID-19, do trzech dni po upływie trzech miesięcy od daty zawarcia umowy pożyczki, za pomocą funkcji „weryfikacja wniosków do umorzeń” dostępnej w systemie informatycznym Syriusz. We wszystkich przypadkach pożyczkobiorcy spełnili warunek umorzenia pożyczki (przedsiębiorców nie informowano o umorzeniu pożyczki¹¹).

(akta kontroli str. 150-151, 159-164, 168-169, 172-193, 344-345)

Okolicznościami, które zdaniem Dyrektora PUP, miały wpływ na rozpatrywanie wniosków (o wypłatę wsparcia, o którym mowa m.in. w art. 15zdc – art. 15zda ustawy o COVID-19) w czasie dłuższym niż 30 dni, były przede wszystkim:

- skumulowanie w okresie od kwietnia do czerwca 2020 r. wpływu do Urzędu 16 117 (88,5%) wniosków (w kwietniu 2020 r. wpływało średnio dziennie po 278 wniosków o udzielenie pożyczki na podstawie art. 15 zzd i art. 15zda oraz 27 wniosków o przyznanie dofinansowania na podstawie art. 15 zdc ustawy o COVID-19);
- niewspółmierność liczby wpływających wniosków i liczby pracowników, którzy mogli być zaangażowani w ich obsługę;
- absencje pracowników Urzędu spowodowane zwolnieniami lekarskimi, opieką nad dzieckiem lub okresem urlopowym. W poszczególnych

¹¹ PUP poinformował pożyczkobiorców (strona internetowa <https://gliwice.praca.gov.pl/>, portal społecznościowy Facebook, ogłoszenie na drzwiach wejściowych do Urzędu), że w przypadku niespełnienia warunku umorzenia pożyczki wyśle do pożyczkobiorcy harmonogram jej spłat, natomiast w przypadku spełnienia tego warunku nie będzie wysyłał pisma informującego o umorzeniu pożyczki. Jak wyjaśnił Dyrektor Urzędu: oddelegowanie pracowników do przygotowania pism lub wykonania rozmów telefonicznych informujących o umorzeniu pożyczki przekraczałaby możliwości kadrowo-organizacyjne Urzędu i mogłoby spowodować opóźnienia w realizacji bieżącego wsparcia dla przedsiębiorców; nie bez znaczenia był również fakt obowiązywania reżimu sanitarnego w związku z epidemią, w czasie którego zalecane było ograniczenie kontaktów społecznych (przesyłanie pism z informacją o umorzeniu pożyczki za pośrednictwem poczty tradycyjnej naraziłoby przedsiębiorców na zarażenie koronawirusem; realizacja operacji wysyłki pism pocztą tradycyjną lub informowanie telefoniczne generowałoby dodatkowe koszty, ponoszone ze środków publicznych.

miesiącach od kwietnia do lipca 2020 r. nieobecnych powyżej pięciu dni było odpowiednio: sześciu, 12, 16 i 30 pracowników;

- liczne zmiany w przepisach i wytycznych/interpretacjach, powodujące konieczność ciągłego wprowadzania zmian w procedurach realizacji wniosków oraz ogromna liczba zapytań telefonicznych i mailowych przedsiębiorców, wymagających odpowiedzi pracowników PUP;
- brak unormowania prawnego zrównującego co do skutków prawnych podpis potwierdzony profilem zaufanym z podpisem własnoręcznym (stosowny przepis wprowadzono dopiero od 16 maja 2020 r.);
- konieczność bieżącej realizacji zadań w zakresie podstawowych instrumentów i usługi rynku pracy dla osób bezrobotnych i pracodawców (m.in. wypłacanie środków z tytułu dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, realizowanie subsydiów, staży i szkoleń finansowanych z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, realizowanie projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz innych programów ujętych w Miejskich Strategiach;
- konieczność wykonywania (od maja 2020 r.) czynności związanych z wypłatą kolejnych transz w ramach wcześniej zawartych umów dotyczących wsparcia na podstawie art. 15 zzb i 15 zzc ustawy o COVID-19, oprócz czynności związanych z bieżącym rozpatrywaniem wniosków i podpisywaniem umów;
- kwarantanna wniosków papierowych.

(akta kontroli str. 151-155)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Pożyczka bezzwrotna na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowej lub podmiotu prowadzącego działalność pożytku publicznego

Opis stanu
faktycznego

W 2020 r. na udzielenie pożyczek bezzwrotnych na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowej lub podmiotowi prowadzącemu działalność pożytku publicznego (art. 15zzda ustawy o COVID-19) PUP otrzymał ze środków Funduszu Pracy 330,0 tys. zł, z czego na dzień 31 grudnia 2020 r. wypłacił 314,0 tys. zł (95,2%). Wypłacono 100,0% kwot objętych umowami pożyczki zawartymi w 2020 r. i na koniec roku nie wystąpiły zobowiązania z tego tytułu. Było to związane z wyznaczeniem terminu na składanie wniosków o pożyczkę (wnioski te mogły być składane do 20 grudnia 2020 r.).

(akta kontroli str. 93-94, 96-98)

W 2020 r. do PUP wpłynęło 136 wniosków o pożyczkę, z tego 73 w formie elektronicznej i 63 – w formie papierowej (zapewniono możliwość składania wniosków w siedzibie Urzędu do skrzynki podawczej usytuowanej przy drzwiach wejściowych). Do końca roku rozpatrzono wszystkie wnioski, z tego 39 (28,7%) negatywnie oraz 97 (71,3%) pozytywnie i z wnioskodawcami zawarto umowy pożyczki.

(akta kontroli str. 7, 12)

Do PUP nie wpłynęły skargi na opóźnienia w rozpatrywaniu wniosków o pożyczkę, ani na opóźnienia w przekazaniu środków.

(akta kontroli str. 147)

W celu sprawdzenia spełnienia przez pożyczkobiorców warunku umorzenia pożyczki określonego w art. 15 z zda ust. 7 ustawy o COVID-19, tj. prowadzenia działalności przez okres trzech miesięcy od dnia udzielenia pożyczki, w Urzędzie wykorzystywano funkcję „weryfikacja wniosków do umorzeń” dostępną w systemie informatycznym Syriusz. W przypadku wyniku weryfikacji „do wyjaśnień” lub „do zwrotu”, sprawdzano dane dostępne w KRS.

(akta kontroli str. 23-32, 94-95)

Do 31 grudnia 2020 r. zweryfikowano spełnienie warunku umorzenia pożyczki w 82 przypadkach (70,7% umów pożyczki zawartych do końca sierpnia 2020 r.). We wszystkich tych przypadkach pożyczki umorzono. Na dzień 31 grudnia 2020 r. należności z tytułu udzielonych pożyczek wyniosły 58,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 95, 99)

W wyniku badania próby 10 (25,6%) wniosków o pożyczkę na łączną kwotę 50,0 tys. zł rozpatrzonych negatywnie¹² ustalono, że:

- rozpatrzenie pięciu wniosków trwało od 15 do 20 dni, a pozostałych pięciu – od 46 do 91 dni (okoliczności wpływające na rozpatrywanie wniosków w czasie dłuższym niż 30 dni przedstawiono w pkt 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego);
- w każdym przypadku wnioskodawca został niezwłocznie powiadomiony o negatywnym rozpatrzeniu wniosku;
- we wszystkich przypadkach negatywne rozpatrzenie wniosku było uzasadnione, gdyż wystąpiły takie okoliczności jak złożenie wniosku przez podmiot nieuprawniony lub kwota objęta wnioskiem była wyższa niż 10,0% przychodu osiągniętego w 2019 r. (zgodnie z art. 15 z zda ust. 3 zd. 2 ustawy o COVID-19, wysokość pożyczki nie może przekroczyć 10,0% przychodów w poprzednim roku bilansowym).

(akta kontroli str. 349-350)

W wyniku badania próby 40 (41,2%) wniosków o pożyczkę rozpatrzonych pozytywnie¹³, w tym 20 w formie papierowej, na łączną kwotę 171,6 tys. zł (54,6% środków wypłaconych w 2020 r. z tytułu pożyczek udzielonych na podstawie art. 15 z zda ustawy o COVID-19), ustalono, że:

złożenie wniosków w formie papierowej wynikało z decyzji wnioskodawców (nie stwierdzono zaistnienia po stronie PUP okoliczności, które uniemożliwiłyby w badanych przypadkach złożenie wniosku w formie elektronicznej);

- czas rozpatrywania wniosków wyniósł od 13 do 27 dni;
- spełnienie kryteriów określonych w art. 15 z zda ust. 1 ustawy o COVID-19 (posiadanie statusu organizacji pozarządowej lub podmiotu prowadzącego działalność pożytku publicznego, prowadzenie działalności przed 1 kwietnia 2020 r.) weryfikowano za pomocą rejestrów KRS i REGON.

¹² W sposób celowy wybrano po pięć wniosków z lipca i sierpnia 2020 r., tj. miesięcy, w których wpłynęła największa liczba wniosków.

¹³ W sposób celowy wybrano po 20 wniosków z lipca i sierpnia 2020 r., tj. miesięcy, w których wpłynęła największa liczba wniosków

Spełnienie kryteriów określonych w art. 15zzda ust. 3 ustawy o COVID-19 (nieprzekroczenie kwotowego limitu przychodów w poprzednim roku bilansowym oraz procentowego limitu wnioskowanej kwoty pożyczki) weryfikowano w oparciu o oświadczenie o wysokości łącznych przychodów osiągniętych w poprzednim roku bilansowym, wymagane od wnioskodawcy na podstawie powyższego przepisu. Przeprowadzenie weryfikacji danego wniosku w systemie informatycznym Syriusz zostało potwierdzone identyfikatorem pracownika, który wykonał to zadanie;

- we wszystkich przypadkach wypłata pożyczki nastąpiła w dniu zawarcia umowy;
- wszystkie wnioski zostały zweryfikowane pod względem spełnienia przez pożyczkobiorcę warunku umorzenia pożyczki, określonego w art. 15 zzzda ust. 7 ustawy o COVID-19, do trzech dni po upływie trzech miesięcy od daty zawarcia umowy pożyczki, za pomocą funkcji „weryfikacja wniosków do umorzeń” dostępnej w systemie informatycznym Syriusz. We wszystkich przypadkach pożyczkobiorcy spełnili warunek umorzenia pożyczki.

(akta kontroli str. 347-348)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników

Opis stanu
faktycznego

W 2020 r. na dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników (art. 15zzc ustawy o COVID-19) PUP otrzymał ze środków Funduszu Pracy 11 488,1 tys. zł, z czego na dzień 31 grudnia 2020 r. wypłacił 11 168,8 tys. zł (97,2%). Wypłacono 100,0% kwot objętych umowami o dofinansowanie zawartymi w 2020 r. i na koniec roku nie wystąpiły zobowiązania z tego tytułu. Było to związane z wyznaczeniem terminu na składanie wniosków o przyznanie dofinansowania (wnioski za miesiące od października do grudnia 2020 r. mogły być składane do końca października 2020 r., za listopad i grudzień 2020 r. – do końca listopada 2020 r., za grudzień 2020 r. – do 15 grudnia 2020 r.).

(akta kontroli str. 18-20, 103, 105-111, 137-138)

W 2020 r. do PUP wpłynęło 2250 wniosków o przyznanie dofinansowania, z tego 1380 w formie elektronicznej i 870 – w formie papierowej. Do końca roku rozpatrzono wszystkie wnioski, z tego 121 (5,4%) negatywnie oraz 2129 (94,6%) pozytywnie i z wnioskodawcami zawarto umowy o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 8)

Do PUP nie wpłynęły skargi na opóźnienia w rozpatrywaniu wniosków o przyznanie dofinansowania.

(akta kontroli str. 147)

W celu sprawdzenia spełnienia przez przedsiębiorców wymogu określonego w art. 15zzc ust. 6 ustawy o COVID-19, tj. prowadzenia działalności gospodarczej przez okres, na który przyznane zostało dofinansowanie, w Urzędzie wykorzystywano funkcję weryfikacji wniosków do rozliczeń dostępną w systemie informatycznym

Syriusz. W przypadku wyniku weryfikacji „do wyjaśnienia” lub „do zwrotu”, sprawdzano dane dostępne w CEIDG.

Również za pośrednictwem systemu informatycznego Syriusz (weryfikacja AC¹⁴), w Urzędzie sprawdzano czy przedsiębiorcy nie otrzymali dofinansowania z innego PUP-u, w celu realizacji zakazu określonego w art. 15zcc ust. 10 ustawy o COVID-19, tj. zakazu przyznania dofinansowania w części, w której te same koszty prowadzenia działalności gospodarczej zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych. Ponadto, sprawdzano czy przedsiębiorcy złożyli oświadczenie, że nie otrzymali dofinansowania na ten sam cel z innych środków publicznych.

(akta kontroli str. 103-104, 112-118)

W 2020 r. w dwóch przypadkach wystąpiły okoliczności zobowiązujące do zwrotu środków, tj. uzyskanie dofinansowania od dwóch powiatowych urzędów pracy (w Gliwicach i Zabrze)¹⁵ oraz zawieszenie działalności gospodarczej w okresie, na który przyznane zostało dofinansowanie¹⁶. Stosownie do art. 15zcc ust. 7 i 10 ustawy o COVID-19 oraz § 3 umów o dofinansowanie, PUP wezwał przedsiębiorców do zwrotu dofinansowania (w kwotach odpowiednio 5,4 tys. zł i 4,6 tys. zł) w terminie 30 dni (kwoty te nie zostały zwrócone¹⁷).

(akta kontroli str. 104, 278)

W wyniku badania próby 10 (8,3%) wniosków o przyznanie dofinansowania na łączną kwotę 68,6 tys. zł rozpatrzonych negatywnie¹⁸ ustalono, że:

- rozpatrzenie jednego wniosku trwało 29 dni, a pozostałych dziewięciu – od 31 do 60 dni (okoliczności wpływające na rozpatrywanie wniosków w czasie dłuższym niż 30 dni przedstawiono w pkt 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego);
- w każdym przypadku wnioskodawca został niezwłocznie powiadomiony o negatywnym rozpatrzeniu wniosku;
- we wszystkich przypadkach negatywne rozpatrzenie wniosku było uzasadnione, z uwagi na nieskorygowanie wniosku, w którym przekroczono limit kwoty dofinansowania (art. 15zcc ust. 3 ustawy o COVID-19) niespełnienie warunku spadku obrotów gospodarczych (art. 15zcc ust. 1 i 2 ustawy o COVID-19) lub warunku prowadzenia działalności gospodarczej w okresie objętym dofinansowaniem (art. 15zcc ust. 6 ustawy o COVID-19).

(akta kontroli str. 353-354)

W wyniku badania próby 40 (1,9%) wniosków o przyznanie dofinansowania rozpatrzonych pozytywnie¹⁹, w tym 20 w formie papierowej, na łączną kwotę 280,8 tys. zł (2,5% wypłaconego w 2020 r. dofinansowania na podstawie art. 15zcc ustawy o COVID-19), ustalono, że:

¹⁴ Aplikacja Centralna.

¹⁵ Umowa nr PUP.SZ-IRP.681.586.2020.ANI z dnia 26 czerwca.2020 r. W dniu 26 października 2020 r. PUP złożył w Prokuraturze Rejonowej w Gliwicach zawiadomienie o podejrzeniu próby oszustwa, a w dniu 2 lutego 2021 r. – zażalenie na postanowienie o umorzeniu dochodzenia.

¹⁶ Umowa nr PUP.SZ-IRP.681.1532.2020.BN z dnia 28 lipca 2020 r.

¹⁷ W drugim przypadku przedsiębiorca skorygował datę zawieszenia działalności wykazując prowadzenie działalności przez okres, na który zostało przyznane dofinansowanie.

¹⁸ W sposób celowy wybrano po pięć wniosków z maja i czerwca 2020 r., tj. miesięcy, w których wpłynęła największa liczba wniosków.

¹⁹ W sposób celowy wybrano po 20 wniosków na najwyższe kwoty z maja i czerwca 2020 r., tj. miesięcy, w których wpłynęła największa liczba wniosków.

złożenie wniosków w formie papierowej wynikało z decyzji wnioskodawców (nie stwierdzono zaistnienia po stronie PUP okoliczności, które uniemożliwiłyby w badanych przypadkach złożenie wniosku w formie elektronicznej);

- czas rozpatrywania wniosków wyniósł od 34 do 52 dni (przyczyny tego stanu przedstawiono w pkt 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego);
- spełnienie kryteriów określonych w art. 15ztc ust. 1-3 ustawy o COVID-19 (niezatrudnianie pracowników, odpowiedni spadek obrotów w dwóch kolejnych miesiącach w porównaniu do analogicznego okresu w 2019 r.) weryfikowano w oparciu o oświadczenia zawarte we wnioskach, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Przeprowadzenie weryfikacji danego wniosku w systemie informatycznym Syriusz zostało potwierdzone identyfikatorem pracownika, który wykonał to zadanie;
- I transzę wypłacono we wszystkich przypadkach bez zbędnej zwłoki, do pięciu dni od zaakceptowania wniosku, a kolejne dwie transze wypłacono w miesiącu następującym po okresie objętym dofinansowaniem z danej transzy (po sprawdzeniu, za pomocą elektronicznego rejestru CEIDG, czy został spełniony wymóg, określony w art. 15ztc ust. 6 ustawy o COVID-19, tj. prowadzenie działalności gospodarczej w okresie objętym dofinansowaniem).

(akta kontroli str. 351-352)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²⁰ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się

²⁰ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

do Dyrektora Delegatury w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, dnia 12 marca 2021 r

Kontroler
Monika Bukowiec
St. inspektor kontroli państwowej

.....

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach